

รายงานการพิจารณาคำศึกษา

การจ้างงานคนพิการ

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
(มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

คณะกรรมการการพาณิชย์
การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	ก - ข
รายงานการพิจารณาศึกษา	ค - ช
บทสรุปผู้บริหาร	ซ - ฎ
๑. ความเป็นมา	๑ - ๒
๒. ข้อเท็จจริง	๒ - ๔
๓. บทที่ ๑ กฎหมายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ	
(๑) เจตนารมณ์ของกฎหมาย	๕
(๒) ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๓ การจ้างงานคนพิการ	๖ - ๗
(๓) ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๔ การส่งเงินเข้ากองทุนแทนการจ้างคนพิการ : เฉพาะองค์กร	๗ - ๘
(๔) ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๕ การให้สัมปทานการจัดสถานที่จำหน่ายสินค้า การจัดจ้างเหมาช่วงงาน การฝึกงานการให้การช่วยเหลืออื่นเพื่อแทนการจ้างคนพิการ และไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน	๘ - ๙
(๕) ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๖ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายุตัดทรัพย์สินของนายจ้าง หรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน	๙ - ๑๑
(๖) สิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้รับ	๑๑ - ๑๒
(๗) มาตรการตามกฎหมายบังคับกรณีฝ่าฝืน	๑๒ - ๑๓
๔. บทที่ ๒ สถานการณ์การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย และระบบสัดส่วน การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย	
(๑) สถานการณ์การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย	๑๔ - ๑๗
(๒) การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย	๑๗ - ๑๘
(๓) สถานการณ์เกี่ยวกับจำนวนทหารผ่านศึก	๑๘
(๔) การฟื้นฟูอาชีพคนพิการ	๑๙ - ๒๐
(๕) ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการในประเทศไทย	๒๑ - ๒๓
(๖) การสร้างงานให้แก่คนพิการด้วยวิธีอื่นใดแทนการจ้างงานตามสัดส่วนการจ้างงาน ตามมาตรา ๓๕	๒๓ - ๒๔
(๗) การบังคับใช้ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการ	๒๔
๕. บทที่ ๓ ข้อเสนอแนะ	
(๑) ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ	๒๕ - ๒๙
(๒) ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	๒๙
(๓) ประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน	๓๐ - ๓๑
(๔) ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	๓๑ - ๓๒

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๑) ๐๐๐๙/ (ร ๒๖) วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑๕) ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการค้า การบริการ การส่งออก ดุลการค้า ลิขสิทธิ์ ตราสาร ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมและพัฒนาการพาณิชย์และอุตสาหกรรม ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาการพาณิชย์ และอุตสาหกรรมของไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการแรงงาน ซึ่งปัจจุบันกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	ประธานคณะกรรมการ
(๒) พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) พลเอก ยุทธศิลป์ โดยขึ้นงาม	เลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	โฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายสมพล เกียรติไพบูลย์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๙) นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๐) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๑) นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๒) นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๓) พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	กรรมการ
(๑๔) นายภาณุ อุทัยรัตน์	กรรมการ
(๑๕) พลเอก วลิต โรจนภักดี	กรรมการ
(๑๖) พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	กรรมการ
(๑๗) นายวิทยา ฉายสุวรรณ	กรรมการ
(๑๘) พลเอก วิลาศ อรุณศรี	กรรมการ
(๑๙) พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร	กรรมการ
(๒๐) พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
(๒๑) นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการ

(๒๒) พลโท สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	กรรมการ
(๒๓) นายอนุวัติ อามัด	กรรมการ
(๒๔) นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	กรรมการ
(๒๕) พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	กรรมการ
(๒๖) นายสมพล พันธุ์มณี	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การจ้างงานคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน การพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๑

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

ประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางนิโรบล มุลจันที)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์
การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๘๑๖๑

วิศวล พิมพ์/ทาน
วารภรณ์ ทาน ๑
นิโรบล ทาน ๒

รายนามคณะกรรมการ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์ นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์ นายสาธิต ชาญเชาว์กุล พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
รองประธานคณะกรรมการ รองประธานคณะกรรมการ รองประธานคณะกรรมการ รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง คนที่สอง คนที่สาม คนที่สี่

พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ นายสมพล เกียรติไพบูลย์ นายสมบุรณ์ งามลักษณ์
เลขานุการคณะกรรมการ โฆษกคณะกรรมการ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายอิสระ ว่องกุศลกิจ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ กรรมการ

นายภานุ อุทัยรัตน์
กรรมาธิการ

พลเอก วลิต โรจนภักดี
กรรมาธิการ

พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ
กรรมาธิการ

นายวิทยา ฉายสุวรรณ
กรรมาธิการ

พลเอก วิชาศ อรุณศรี
กรรมาธิการ

พลเอก ศุกร สวงวนชาติศรไกร
กรรมาธิการ

พลเอก สกล ชื่นตระกูล
กรรมาธิการ

นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
กรรมาธิการ

พลโท สุวโรจน์ ทิพย์มงคล
กรรมาธิการ

นายอนุมิต อาหมัด
กรรมาธิการ

นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
กรรมาธิการ

พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์
กรรมาธิการ

นายสมพล พันธุ์มณี
กรรมาธิการ

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การจ้างงานคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)
ของคณะกรรมการสิทธิการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

.....

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ ซึ่งคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา หรือตามที่สภามอบหมายโดยคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง การจ้างงานคนพิการตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนี้

๑. การดำเนินงานของคณะกรรมการ

๑.๑ คณะกรรมการได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๑.๒ พลเอก ทรงกิตติ จักกาบาตร์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๑.๔ นายสาธิต ชาญเขาว์กุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๑.๕ พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๑.๑.๖ นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๗ พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๘ นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๙ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๑๐ นายสมพล เกียรติไพบูลย์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๑ นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๒ นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๓ นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๔ นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๑๕ พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๖ พลเอก ธารไชยยันต์ ศรีสุวรรณ	เป็นกรรมการ

๑.๑.๑๗ นายภาณุ อุทัยรัตน์	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๘ พลเอก วลีต โรจนภักดี	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๙ พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๐ นายวิทยา ฉายสุวรรณ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๑ พลเอก วิลาศ อรุณศรี	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๒ พลเอก ศุภกร สงวนชาติศรไกร	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๓ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๔ นายสุพันธ์ มงคลสุธี	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๕ พลโท สุวโรจน์ ทิพย์มงคล	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๖ นายอนุมัติ อาหมัด	เป็นกรรมการ

อนึ่ง คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งภายในคณะกรรมการดังนี้

- ในคราวประชุมคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช ได้ขอลาออกจากตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการ และที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่อนาม เป็นเลขานุการคณะกรรมการแทน

- ในคราวประชุมคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน ครั้งที่ ๕/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

- ในคราวประชุมคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข เป็นโฆษกคณะกรรมการ

- ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์ เป็นกรรมการสามัญในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง

- เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมการในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน

- ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้มีมติตั้ง นายสมพล พันธุ์มณี เป็นกรรมการสามัญในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง

๑.๒ คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้ง นางนิโรบล มูลจันท์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙๑ วรรคสาม

๑.๓ คณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการแรงงานเพื่อทำหน้าที่พิจารณา ศึกษาเรื่องการจัดงานคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕) หรือกิจการอื่นที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙๑ วรรคสี่ ซึ่งคณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ นายพจน์ อร่ามวัฒนานนท์	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒ พลเอก ชาร์ไชยันต์ ศรีสุวรรณ	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓.๓ พลโท ศุภกร สงวนชาติศรไกร	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๑.๓.๔ นายวิทยา ฉายสุวรรณ	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๕ นายภูมินทร์ หะรินสุต	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๖ นางอำมร เขาวลิต	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๗ นายบวรนนท์ ทองกล้า	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๘ นายสุวรรณ สุขประเสริฐ	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๙ นายฉัตรพิสุทธิ์ โกเศยะโยธิน	เป็นอนุกรรมการ
๑.๓.๑๐ นางสาววราภรณ์ พรหมพจน์	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๓.๑๑ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๒ พลตำรวจเอก เอกอภัยสุนานนท์	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๓ พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๔ นายผนิศวรร ชำนาญเวช	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๕ นายประพันธ์ สิมะสันติ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๖ พันตำรวจโท ฐิติพล อ้นหาด	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๗ นายสุรพล จันทร์น้อย	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๘ นายอุดม วิบูลเทพาชาติ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๑๙ นายสุเมธ วงศ์บุญยง	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๐ นายदनัย จิรฤดี	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๑ นายวิริยะ ศิริชัยเอกวัฒน์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๒ นายภูเบศจันทนิมิ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๓ นายสมศักดิ์ปณิตธยาชัย	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๔ นางสาวกัญญภักค์ ตันติพิพัฒน์พงศ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๕ นายชินินทร์ ชลิตราพงศ์	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๖ นายพรศิลป์ พัชรินทร์ตนะกุล	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๗ นายสงวนศักดิ์ อัครวรินทร์ชัย	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๘ พันเอก ยลเทพ ธีระชัยชยุติ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๒๙ พันเอก สุทาวุธ นาคศรี	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๓๐ นายสุชาติ จันทรานาคราช	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๓.๓๑ นายปรีชา ออประเสริฐ	เป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๓.๓๒ นายมนัส โกศล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๓.๓๓ นายปิ่น วรณพินิจ	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๑.๓.๓๔ นาวาเอก อุทก ขุนทิพย์	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๑.๓.๓๕ นายสมภพ ปราบณรงค์	เป็นที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
๑.๓.๓๖ นายชัยยุทธ ขวลิตนิกุล	เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๑.๓.๓๗ นางสาววิรุทัย มณีขุนทด	เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑.๓.๓๘ นายกรีศักดิ์ กนิษฐ โศคชัยณรงค์	เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการการแรงงานพิจารณาการศึกษาในเรื่องดังกล่าว โดยคณะอนุกรรมการได้จัดให้มีการประชุม และเชิญหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน ๑๐ ครั้ง

๒.๒ คณะกรรมการได้เชิญบุคคลและหน่วยงานมาให้ข้อมูลในคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๒.๒.๑ นายมณฑิร บุญตัน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๒.๒.๒ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๑) นายนำชัย เพื่อนพิพัฒน์ กรรมการและเลขานุการสายแรงงาน
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๒) นางสาวดวงดาว โสภากา เจ้าหน้าที่อาวุโส
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๒.๒.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๑) นายสมชาย เจริญอำนวยสุข อธิบดีกรมส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๒) นางณัฐอร อินทร์ดีศรี ผู้อำนวยการกองทุนและ
ส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ

(๓) นายบุญธาทู โสภากา นิติกรชำนาญการ

(๔) นางสาววิษฐิตา อัยยยะกุล นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

(๕) นายทานุ กาญจนพานิชย์ นักพัฒนาสังคมปฏิบัติการ

(๖) นางสาวจันทราวดี พิมพาเลีย นิติกร

(๗) นายณัฐวัตร สมเรือง นิติกร

๒.๒.๔ กระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

(๑) นายสมเกียรติ บุญทอง ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงแรงงาน

(๒) นางสุกัญญา ไพศาลธรรม ผู้อำนวยการกองการแรงงาน
นอกระบบ แรงงานสูงอายุ และ
แรงงานพิการ

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

สำนักปลัดกระทรวงแรงงาน

- (๓) นายวีรจิตต์ สิริชัย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นางสาวนภัสนันท์ คำลือ นักวิชาการแรงงาน

กรมการจัดหางาน

- นางสาวจิราพร สิริพิทักษ์วัฒนา นิติกรชำนาญการ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

- (๑) นายสมบูรณ์ ตริยศิลานันท์ ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน
(๒) นางสาวญาณิศา ยางงาม นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ

๒.๒.๕ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์

- (๑) นายชุมพล ทองขาว รองผู้อำนวยการกองอาชีพฝ่ายอาชีพสงเคราะห์
(๒) นายศักดิ์ชัย สว่างเรืองไพศาล หัวหน้าจัดหางานกองอาชีพฝ่ายอาชีพสงเคราะห์

๒.๒.๖ ผู้แทนองค์กรอื่น

บริษัท ยูนิคอร์ด จำกัด (มหาชน)

- นางวรรณ เสริมสุวรรณ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

บริษัท อันดามัน ซีฟู้ด จำกัด

- นางนุชนารถ วงศ์สม ผู้จัดการฝ่ายบุคคล

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่องการจ้างงานคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕) โดยคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการแรงงานดำเนินการพิจารณาศึกษากรณีดังกล่าวซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการด้วยความละเอียดรอบคอบแล้ว และได้มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยถือเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

จากการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

พลเอก

(ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม)

เลขาธิการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในเรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การคุ้มครองสิทธิและความเสมอภาค ที่คนพิการมีสิทธิและโอกาสในทุกด้านที่ไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ดังที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีการบัญญัติเรื่องการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการเอกชนตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ เพื่อให้คนพิการยังเข้าถึงการจ้างงานอย่างเต็มที่ตามมาตรา ๓๓ ตลอดจนมีสถานประกอบการปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ในการให้ออกสคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้รับการสัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ ในการส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในสัดส่วนใกล้เคียงกับการจ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ และ ๓๕ รวมทั้งมีสถานประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ว่ามาตราใด ๆ การพิจารณาศึกษาเรื่องการจ้างงานคนพิการในประเทศไทยจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในระบบการจ้างงานคนพิการและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการ ที่ยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามแนวทางและข้อกำหนด

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการที่สถานประกอบการไม่สามารถจ้างงานคนพิการทำงานได้ และการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในกรณีที่ไม่สามารถจ้างคนพิการได้ โดยเชิญผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศในพระบรมราชูปถัมภ์ และภาคเอกชนอื่นๆ เข้าร่วมประชุมหารือกับคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อร่วมหาทางออกเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว รวมทั้งได้แยกประเด็นการพิจารณาศึกษาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ๔ ประเด็น คือ

- (๑) ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ
- (๒) ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๓) ประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน
- (๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

เพื่อเป็นการเพิ่มแนวทางในการปฏิบัติของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการและเป็นการสร้างโอกาสการจ้างงานคนพิการ และสามารถเข้าถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะคุ้มครองและส่งเสริมโอกาส สิทธิของคนพิการในการเข้าถึงการจ้างงาน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการเอกชน และหน่วยงานภาครัฐดำเนินการจ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการแสดงถึงการให้ออกสแก่คนพิการได้รับการจ้างงาน

โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ผู้ประกอบการ และคนพิการเพื่อให้มีแนวทางในการขับเคลื่อนการจ้างงาน คนพิการอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน ก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนข้อมูลคนพิการและสถานประกอบการ ที่จ้างงานสมบูรณ์ตามมาตรา ๓๓ โดยจำแนกประเภทสถานประกอบการออกในแต่ละประเภทธุรกิจ จัดทำมาตรฐานประเภทงานที่เหมาะสมในแต่ละสถานประกอบการร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทาง จัดหางานและทำงานของคนพิการในสถานประกอบการต่าง ๆ และกำหนดรูปแบบหลักสูตรการอบรม เตรียมความพร้อมคนพิการเข้าสู่การทำงานในแต่ละสถานประกอบการ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ สถานประกอบการว่าคนพิการมีความพร้อมที่จะทำงาน สำหรับสถานประกอบการที่ไม่จ้างงานคนพิการและ เลือกลงเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ ต้องมีการจัดสรรการบริหาร กองทุนฯ อย่างเป็นธรรม เพื่อนำมาส่งเสริมโครงการ กิจกรรม ให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรด้านคนพิการ หรือสถานประกอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการ และสนับสนุนด้านการศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้คนพิการ

จากการศึกษาเรื่องการจ้างงานคนพิการในประเทศไทยของคณะอนุกรรมการ การแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงาน และนำข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำข้อเสนอ ดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ

ประเด็นข้อเสนอ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.๑ ปรับปรุงทะเบียนฐานข้อมูลคนพิการ โดยรวม ทหารผ่านศึกพิการและผู้ประกันตนที่สูญเสีย สมรรถภาพฯ ไว้ในทะเบียน	ระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none">กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑.๒ พัฒนาระบบจัดหางาน Online ให้กับคนพิการ อาทิจัดให้มีระบบจัดหางานให้บริการคนพิการได้อย่างทั่วถึงในระดับตำบล รวมทั้งจัดทำเครือข่ายให้คนพิการ สามารถไปลงทะเบียนคนหางาน ณ ภูมิลำเนาของตนเอง และการส่งเสริมองค์กรเอกชนให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดหางานให้แก่คนพิการ เป็นต้น	ระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none">กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงาน
๑.๓ ขยายระบบการพัฒนาทักษะฝีมือ การศึกษา และการฟื้นฟูอาชีพคนพิการโดยให้หน่วยงานที่มีความพร้อม บูรณาการการทำงาน อาทิ กระทรวงแรงงาน (ศูนย์ฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการ สำนักงานประกันสังคม และศูนย์ พัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) กรุงเทพมหานคร ฯลฯ มาร่วมในการบริการคนพิการ	ระยะกลาง	<ul style="list-style-type: none">กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงานกระทรวงมหาดไทยสำนักงานกรุงเทพมหานคร

<p>๑.๔ ควบนำกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มาส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพการศึกษาให้คนพิการ (มีจำนวนคนพิการจำนวน ๖๕๗,๑๙๔ คน ไม่ได้รับการศึกษา)</p>	<p>ระยะกลาง</p>	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์■ กระทรวงศึกษาธิการ
<p>๑.๕ พัฒนาระบบสร้างงานให้คนพิการ (ตามมาตรา ๓๕) โดย</p> <ul style="list-style-type: none">● เร่งสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกกับนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการเกี่ยวกับการสร้างงานให้คนพิการ● รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานราชการทุกแห่งให้ความสำคัญและเร่งรัดการปฏิบัติให้เป็นไปตาม “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘”● เปิดโอกาสให้คนพิการแจ้งความจำนงขอรับสิทธิประโยชน์ผ่านระบบจัดหางาน Online● ให้นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานรัฐ แจ้งความประสงค์/รูปแบบการสร้างงาน/สิทธิประโยชน์ที่จะให้คนพิการ ตามมาตรา ๓๕ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานงานให้ความต้องการของคนพิการกับหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการสอดคล้องกันและสามารถดำเนินงานจนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย● สนับสนุนการมีอาชีพของคนพิการ โดยนำเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการ	<p>ระยะกลาง</p>	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์■ กระทรวงแรงงาน

๒. ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ประเด็นข้อเสนอ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒.๑ ควรนำประสบการณ์/แนวคิด/แนวทางการปรับตัวทางธุรกิจ ตามแนวโน้มสถานการณ์การค้า การผลิต การลงทุน ในอนาคตของประเทศไทย ของภาคเอกชน มาพัฒนาระเบียบ/แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	ระยะกลาง	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์■ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.)
๒.๒ ควรเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับคนพิการ	ระยะกลาง	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒.๓ ควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ , ๓ , ๔) พ.ศ. ๒๕๓๗ , ๒๕๔๒ , ๒๕๕๘ เพื่อให้คนพิการที่ได้รับการจ้างงานสามารถเบิกกายอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ ฯลฯ จากประกันสังคมได้ในทันทีที่เข้าทำงาน	ระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงแรงงาน
๒.๔ ควรปรับปรุงแก้ไขระบบการใช้เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อประโยชน์ต่อคนพิการให้กว้างขวางมากขึ้น	ระยะกลาง	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๓. ประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน

ประเด็นข้อเสนอ	ระยะเวลา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓.๑ ควรกำหนดการส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ เสนอให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเงินเข้ากองทุนคุณด้วย ๓๑๓ วัน และคุณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มีการศึกษาว่ามีความเหมาะสม) ซึ่งเป็นไปตามสากลโลก	ระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓.๒ ควรปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการ ยึดทรัพย์สินและอายัดทรัพย์สิน ผู้ประกอบการตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒	ระยะเร่งด่วน	<ul style="list-style-type: none">■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

<ul style="list-style-type: none">● ควรมีการออกหนังสือแจ้งเตือนนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมากกว่า ๑ ครั้ง● กรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแสดงเจตนาจะจ้างคนพิการแต่ไม่มีคนพิการเข้าทำงานควรขยายเวลายืดอายุอัตราจ้างนายจ้าง		
<p>๓.๓ ขอให้เร่งรัดดำเนินการตามมติของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (กพช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ในประเด็นนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการไม่ครบตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามระยะเวลาที่ไม่ได้จ้างคนพิการกรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ได้ส่งเงินเข้ากองทุนฯ และต่อมาได้รับคนพิการเข้าทำงานให้สามารถขอรับเงินคืนจากกองทุนฯ ที่จ่ายไปก่อนแล้ว</p>	ระยะเร่งด่วน	■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
<p>๓.๔ ควรให้มีการทบทวนปรับปรุงระเบียบกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายุอัตราจ้างของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยผ่อนผันการยืดอายุอัตราจ้างในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและอาจถึงขั้นลดจำนวนคนงาน หรือประสบปัญหากระแสเงินสดขาดสภาพคล่อง ซึ่งเกิดจากสภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจที่มีปัญหา</p>	ระยะเร่งด่วน	■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การจ้างงานคนพิการ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการการพาณิชยกรรม การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับหนังสือจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แจ้งให้คณะกรรมการ
ทราบถึงปัญหาจากสมาชิกผู้ประกอบการเกี่ยวกับปัญหาการจ้างแรงงานคนพิการในสถานประกอบการ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นปัญหาที่ภาคเอกชน
ได้รับผลกระทบในทุกภาคส่วน และควรมีการผลักดันการแก้ไขปัญหานี้อย่างเร่งด่วน เช่น ปัญหาที่สถาน
ประกอบการไม่สามารถจ้างคนพิการได้ การส่งเงินสมทบเข้ากองทุนในกรณีที่ไม่สามารถจ้างคนพิการได้
ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับวิธีการคำนวณเงินสมทบ อัตราส่วนในการรับคนพิการเข้าทำงาน และการบริหาร
จัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับคนพิการสูงสุด โดยเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา
เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาและนำไปสู่การกำหนด
นโยบายด้านแรงงานคนพิการเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ดังนี้^๑

(๑) ขอให้เร่งรัดดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลจำนวนคนพิการในวัยแรงงานที่ประสงค์จะ
ทำงานเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถสร้างงานให้แก่คนพิการและหน่วยงานของรัฐสามารถจ้างงาน
คนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ นำไปสู่การปฏิบัติ
ได้จริงตามกฎหมาย

(๒) ขอให้ให้มีผู้แทนจากกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) สภาอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ร่วมเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อร่วมกำหนดพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน

(๓) ขอให้ให้มีผู้แทนจากคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.)
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ร่วมเป็น
อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อร่วม
พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการ
ดำเนินงานของภาคเอกชนที่ต้องการสร้างงานคนพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ขอให้ มีระบบการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ นโยบาย สถานะทางการเงินตลอดจนภาพรวมของกองทุนส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ

^๑ หนังสือสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่ ๔๔ / ๖๕๓๙ / ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘

(๕) ขอให้ทบทววมติคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (กพช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ในการพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างแก้ไขกฎกระทรวงแรงงาน ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดจำนวนวันทำงานในการคิดคำนวณเงินนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหากไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงาน เป็น ๓๖๐ วัน โดยขอให้ใช้จำนวน ๓๑๓ วัน (๓๖๕ - ๕๒ วัน = วันทำงานจริง) เป็นฐานในการคิดคำนวณ เพราะนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้แรงงานพิการ ซึ่งมีเหตุผลในการคิดคำนวณที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ หมวด ๕ ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด

(๖) ขอให้กำหนดหลักเกณฑ์การนับจำนวนลูกจ้างใช้เป็นฐานในการคิดคำนวณการจ้างงานคนพิการ ควรนับเฉพาะลูกจ้างที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น ไม่ควรนับรวมแรงงานต่างด้าว เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เป็นคนไทยเท่านั้น อีกทั้งคนพิการที่เป็นสัญชาติต่างด้าวก็ไม่สามารถนับรวมเป็นอัตราส่วนการจ้างคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้

คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาข้อเสนอของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแล้ว จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว

๒. ข้อเท็จจริง

ประเทศไทยเริ่มใช้ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยมาตรา ๑๗ (๒) ของ พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๑/๒๕๓๗ ออกตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวได้กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจ้างงานคนพิการในสัดส่วนคนทั่วไปต่อคนพิการ ๒๐๐ : ๑ หากประสงค์ไม่จ้างหรือถือว่าประสงค์ไม่จ้างให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจ่ายเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นจำนวนเงินเท่ากับครึ่งหนึ่งของค่าแรงขั้นต่ำคูณ ๓๖๕ คูณจำนวนคนพิการที่ต้องจ้างในสถานประกอบการนั้น ๆ

กฎหมายดังกล่าวไม่มีมาตรการบังคับด้วยเหตุนี้เมื่อนายจ้างจำนวนมากเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัติตามกฎหมายโดยใช้วิธีประกาศรับคนพิการเข้าทำงานในตำแหน่งงานที่คาดว่าคนพิการทำไม่ได้เมื่อไม่มีคนพิการมาสมัครจึงไม่ต้องจ้างคนพิการแต่อย่างใดทั้งระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการนี้ไม่ได้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐเพราะถือว่าเป็นกฎหมายเอกชนซึ่งใช้บังคับหน่วยงานของรัฐไม่ได้

เมื่อมีการยกเลิก พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และประกาศใช้ พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนที่ได้เพิ่มสภาพบังคับให้กับระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการด้วยการกำหนดให้การจ่ายเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการล่าช้าต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี และให้อำนาจผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและ

พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ^๒ เพื่อชำระหนี้ให้แก่กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้ อีกทั้งให้มีอำนาจโฆษณารายชื่อ ผู้ปฏิบัติตามกฎหมายและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายต่อสาธารณะเช่นในหนังสือพิมพ์ตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๓๔ วรรคสอง มาตรา ๓๖ และ ๓๙ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการยัง ใช้บังคับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓๓ ในการยกเว้นกฎกระทรวงกำหนดสัดส่วนการจ้างงานบุคคล ทั่วไปต่อคนพิการเพื่อใช้แทนกฎกระทรวงฉบับที่ ๑/๒๕๓๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติกำหนดสัดส่วน การจ้างงานบุคคลทั่วไปต่อคนพิการ ๑๐๐ : ๑ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก ๑ เท่าตัวถ้าไม่จ้างคนพิการ ตามระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมี ๒ ทางเลือก คือ

(๑) สร้างงานให้คนพิการตามมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวเช่นให้สัมปทาน ให้สถานที่แก่คนพิการจำหน่ายสินค้าฝักงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทน เป็นต้น ทั้งนี้ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องขาดรายได้หรือเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตาม มาตรา ๓๕ คิดเป็นจำนวนเงินเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำค่าคุณ ๓๖๕ คูณด้วยจำนวนคนพิการที่ต้องจ้าง การสร้างงานตามมาตรา ๓๕ นี้จะมีผลใช้บังคับได้ต่อเมื่อมีการออกประกาศตามข้อ ๖ ถึง ๘ ของระเบียบ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาะสมช่วงงานฝักงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใด แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒

^๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถาน ประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน

มาตรา ๓๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งแต่ไม่ได้ส่ง ส่งช้าหรือส่งไม่ครบถ้วนให้ เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับ ยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย กำหนด

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของ สถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของ รัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาะสมช่วงงานหรือ จ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝักงาน หรือจัดให้อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลือ อื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถาน ประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๔

(๒) เลือกจ่ายเงินเข้ากองทุนแทนได้ตามกฎกระทรวงว่าด้วยสัดส่วนการจ้างงานคนพิการคณะรัฐมนตรีมีมติให้จ่ายเงินเข้ากองทุนเป็นจำนวนเงินเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำสุดของประเทศ (๓๐๐ บาท) คูณ ๓๖๕ คูณจำนวนคนพิการที่ต้องจ้างทำให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่อยู่ในจังหวัดที่มีค่าแรงขั้นต่ำสุดของประเทศต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวหากรวมกับจำนวนคนพิการที่ต้องจ้างเพิ่มขึ้นด้วยแล้วจะต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นถึง ๔ เท่าถึงแก่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะได้ปฏิบัติตามสัดส่วนการจ้างงานคนพิการแล้วก็ตามนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการยังมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๗ อย่างไรก็ตามกฎหมายว่าด้วยการห้ามเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการยังเป็นเรื่องใหม่ยังขาดรายละเอียดในการปฏิบัติที่ชัดเจน

คณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ภาคเอกชนได้รับผลกระทบจากการที่สถานประกอบการไม่สามารถจ้างงานคนพิการทำงานได้ และการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในกรณีที่ไม่สามารถจ้างคนพิการได้ โดยเชิญผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เข้าร่วมประชุมหารือกับคณะอนุกรรมการการแรงงาน เพื่อร่วมหาทางออกเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว รวมทั้งได้แยกประเด็นการพิจารณาศึกษาเป็น ๔ ประเด็น คือ

- (๑) ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ
- (๒) ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๓) ประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน
- (๔) ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

บทที่ ๑

กฎหมายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการ

๑. เจตนารมณ์ของกฎหมาย

นโยบายรัฐบาลด้านการเสริมสร้างให้คนพิการและผู้ด้อยโอกาสมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะต่าง ๆ สำหรับรองรับคนพิการสร้างความพร้อมให้การสงเคราะห์จัดการศึกษาจัดสวัสดิการรวมถึงหาอาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาสคนพิการหรือทุพพลภาพและสร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชนในทุกรูปแบบจึงได้เกิดแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ขึ้นและต่อมาได้พัฒนาเป็น พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีเจตนารมณ์ คือ

- ปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เหมาะสม
- กำหนดสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติ

โดยไม่เป็นธรรม

- กำหนดสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือจากรัฐ ตลอดจนกำหนดให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การทำงานและจ้างงานคนพิการ ดังนี้

๑.๑ ห้ามการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุจากความสามารถในทุกด้านที่เกี่ยวกับการจ้างงาน รวมถึงเงื่อนไขในการคัดเลือกบุคคลและจ้างงานรวมทั้งความก้าวหน้าในอาชีพการงาน

๑.๒ ปกป้องสิทธิของคนพิการเสมอภาคกับผู้อื่นด้วยการปรับและทำให้เงื่อนไขการทำงานเอื้อต่อคนพิการรวมทั้งโอกาสค่าจ้างความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะรวมทั้งคุ้มครองแรงงานด้วย

๑.๓ คนพิการสามารถเข้าถึงแผนงานด้านเทคนิคและแนะแนวอาชีพทั่วไปบริการจัดหางานให้ ตลอดจนการฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง

๑.๔ ส่งเสริมโอกาสการจ้างงานและความก้าวหน้าในงานอาชีพสำหรับคนพิการ ในตลาดแรงงาน

๑.๕ ช่วยเหลือในการจัดหางานการจ้างงานการได้กลับเข้าทำงานอีกครั้ง

๑.๖ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ประกอบการและเริ่มธุรกิจของตนเอง

๑.๗ ว่าจ้างคนพิการเข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐ

๑.๘ ส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาคเอกชน

๒. ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๓ การจ้างงานคนพิการ

มาตรา ๓๓ “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน”

เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๓๓ ข้างต้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้ออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔^๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องรับคนพิการเข้าทำงานในอัตราและวิธี ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไปรับคนพิการที่สามารถทำงานได้ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด อัตราส่วนลูกจ้างที่มีคนพิการทุก ๑๐๐ คนต่อคนพิการ ๑ คน (๑๐๐:๑) เศษของ ๑๐๐ คนถ้าเกิน ๕๐ คนต้องรับคนพิการเพิ่มอีก ๑ คน

๒.๒ กรณีหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกระทรวงให้นับจำนวนผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดเข้าด้วยกันเพื่อให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้จัดสรรให้แก่ส่วนราชการ ส่วนกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และหน่วยงานอื่นของรัฐให้นับตามนิติบุคคล ทั้งนี้ คำว่า “ผู้ปฏิบัติงาน” หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานยกเว้นลูกจ้างชั่วคราวและลูกจ้างโครงการ

๒.๓ วิธีการนับในส่วนเอกชนให้นับจำนวนลูกจ้าง ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ของแต่ละปีเพื่อคำนวณจำนวนคนพิการที่ต้องการเข้าทำงาน นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการมีหน่วยงานหรือสาขาในจังหวัดให้นับจำนวนลูกจ้างทุกสาขาในจังหวัดนั้นเข้าด้วยกัน ส่วนกรณีการนับหน่วยงานของรัฐให้นับจำนวนผู้ปฏิบัติงาน ณ วันที่ ๑ ตุลาคมของแต่ละปีเพื่อคำนวณจำนวนคนพิการที่ต้องรับเข้าทำงาน

๒.๔ วิธีการสรรหาคคนพิการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ กำหนดวิธีการจ้างให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน

๒.๕ ค่าใช้จ่ายที่จ้างคนพิการยกเว้นภาษีเงินได้ ๒ เท่า ตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๙๙) พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการเข้าทำงานสำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละร้อยของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างคนพิการดังกล่าว

^๓ เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๔

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ

(๑) ณ วันที่ ๑ ตุลาคมของแต่ละปี ให้สถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งสำรวจยอดลูกจ้าง (หน่วยงานรัฐเรียกว่าผู้ปฏิบัติงาน) ว่ามีกี่คนในจำนวนนี้เป็นผู้มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้วกี่คนเพื่อสรุปอัตราส่วนที่ต้องรับคนพิการเพิ่มขึ้นหรือไม่

(๒) ช่วงวันที่ ๑ ตุลาคมของแต่ละปี จนถึงวันที่ ๓๑ มกราคมของปีถัดไป ให้สถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องรับคนพิการเพิ่มตามอัตราส่วนเพื่อเลือกใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือใช้ ๓ วิธีการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ ให้สำเร็จ (รัฐใช้ ๒ วิธีตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕)

(๓) แจ้งผลการปฏิบัติการตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ไปที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่สถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐตั้งอยู่ภายในวันที่ ๓๑ มกราคมของปี

๓. ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๔ การส่งเงินเข้ากองทุนแทนการจ้างคนพิการ : เฉพาะองค์กร

มาตรา ๓๔ “นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งแต่ไม่ได้ส่งส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วนให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด”

กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้นายจ้างที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานและมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปีโดยคำนวณจากอัตราต่ำสุดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่ใช้อยู่ครั้งล่าสุดในปีก่อนปีที่มีหน้าที่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้าและคูณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน

วิธีการส่งเงิน ให้ส่งเป็นเงินสด เช็คขีดคร่อมหรือธนาคัติสั่งจ่ายกองทุนโดยส่งต่อสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของแต่ละปีที่มีหน้าที่ (ข้อ ๕) โดยแนวปฏิบัติคือถึงหน่วยงาน และกรณีสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ หรือสำนักพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดรับเงินแล้วต้องโอนเข้ากองทุนส่วนกลางภายในวันสิ้นเดือน

กรณีมิได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน คือ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ของปีต่อไป และกรณีดอกเบี้ย เจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลยพินิจโดยงดหรือลดได้หรือไม่ กรณีดอกเบี้ยเคยมีการหารือกับกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าเป็นสิ่งที่รัฐควรได้ตามกฎหมายกำหนดจึงไม่สามารถงดหรือลดได้เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๓๒๘/๒๕๕๑

เงินที่ส่งเข้ากองทุนสามารถนำไปใช้จ่ายในการลดหย่อนภาษีได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมสรรพากรที่ กค ๐๗๐๒/๒๙๐๔ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๕ สามารถนำไปหักเป็น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของบริษัทได้เต็มจำนวน

จำนวนเงินส่งเข้ากองทุน เจ้าหน้าที่สามารถอนุญาตให้มีการผ่อนผันชำระได้หรือไม่ ตามหนังสือตอบหารือของกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๒๗/๔๓๒๕๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เห็นว่าในข้อ ๕ ของกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลยพินิจให้มีการ ผ่อนผันชำระเงินเข้ากองทุนได้

๔. ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๕ การให้สัมปทาน การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้า การจัดจ้างเหมา ช่วงงาน การฝึกงาน การให้การช่วยเหลืออื่นเพื่อแทนการจ้างคนพิการและไม่ต้องส่งเงิน เข้ากองทุน

มาตรา ๓๕ “ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตาม มาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และ ไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ นั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธี กรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลือ อื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ กำหนดในระเบียบ”

ตามมาตรา ๓๕ กำหนดให้นายจ้างสามารถใช้มาตรการอื่นแทนการจ้างงานหรือ ส่งเงิน เข้ากองทุน คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้ออกระเบียบว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้า หรือบริการจัดจ้างเหมาช่วง งานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘ สรุปได้ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การให้สัมปทาน ได้แก่ การให้สิทธิคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ครอบครองหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรหรือทรัพย์สินใด ๆ เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ใช้ ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ มีระยะเวลาในการดำเนินการไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และทรัพย์สินที่ให้สัมปทาน มีมูลค่าไม่น้อยกว่าจำนวนค่าจ้างซึ่งต้องจ้างคนพิการในปีนั้น โดยมุ่งกลุ่มเป้าหมายต้องเป็นคนพิการ หรือ ผู้ดูแลคนพิการ กิจการต้องเป็นเรื่องอาชีพ เช่น จำหน่ายสินค้าหรือบริการซึ่งสอดคล้องกับความต้องการ ของหน่วยงาน

๒. หลักเกณฑ์การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ การจัดสถานที่บริเวณองค์กรหรือภายนอกองค์กร เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ได้ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ระยะเวลาในการดำเนินการไม่น้อยกว่าหนึ่งปี มีมูลค่าไม่น้อยกว่าจำนวนค่าจ้างหรือซึ่งต้องจ้างคนพิการในปีนั้น

๓. หลักเกณฑ์จัดจ้างเหมาช่วงงาน หรือจ้างเหมาบริการ หรือเหมาบริการ โดยกรณีพิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างงานหรือจ้างเหมาบริการจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแห่งนั้น เช่น การจ้างผลิตหรือซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์ของคนพิการจ้างเหมาบริการ จ้างทำของ หรือการให้รับงานไปทำที่บ้าน

๔. หลักเกณฑ์การฝึกงาน ได้แก่ เป็นกระบวนการเพิ่มความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ที่เป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพ มีการถ่ายทอดวิทยาการ เทคโนโลยี กระบวนการผลิต หรือองค์ความรู้ขององค์กรให้กับคนพิการ โดยองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด มีระยะเวลาฝึกไม่น้อยกว่าหกเดือน มูลค่าการฝึกต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าค่าจ้างขั้นต่ำในท้องถิ่นคูณด้วยสามร้อยหกสิบห้า ต่อคนพิการที่ต้องรับเข้าทำงาน โดยหลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

๕. หลักเกณฑ์การจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ การจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องช่วยคนพิการ เทคโนโลยี หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งที่เคลื่อนที่ไม่ได้หรือเคลื่อนที่ได้ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ด้านการประกอบอาชีพในอาคาร หรือสถานที่ของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ

๖. หลักเกณฑ์การจัดให้มีล่ามภาษามือ ได้แก่ การจ้างบุคคลที่ได้รับการจัดตั้งเป็นล่ามภาษามือโดย กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อให้บริการแก่คนพิการทางการได้ยิน หรือสื่อความหมายในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐ

๗. หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลืออื่นใด ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการต้องเป็นการให้ความช่วยเหลือในลักษณะที่เป็นการส่งเสริมให้คนพิการมีอาชีพ โดยการสนับสนุนด้านเงิน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ หรือทรัพย์สินอื่น โดยมีวัตถุประสงค์ให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการสามารถประกอบอาชีพ ฝึกอาชีพ เตรียมความพร้อมในการทำงาน หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

๕. ข้อกำหนดตามมาตรา ๓๖ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

มาตรา ๓๖ “ผู้อำนาจการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา ๓๔

การมีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อต่อเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในวันที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือ

เจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในระยะเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอายุตัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายุตัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดสาระสำคัญแนวทางการสั่งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน

สำหรับขั้นตอนการปฏิบัติตามระเบียบมี ๔ ขั้นตอนหลัก ได้แก่

๑. การแจ้งเตือนเป็นหนังสือและการตรวจสอบทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ และไม่ได้ส่งเงินเข้ากองทุน หรือนำส่งเงินล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๓๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดมูลหนี้ที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องชำระและเป็นหนี้ที่ยังไม่ขาดอายุความให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจเพื่อส่งคำเตือนพร้อมเหตุผลเป็นหนังสือทางไปรษณีย์ตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนภายในเวลาดำเนินการ

แต่เมื่อนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่ส่งเงิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน รวมทั้งสิทธิเรียกร้องของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนและทรัพย์สินซึ่งมีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าเป็นของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน แล้วเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินที่สมควรอายุตัดต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายุตัดทรัพย์สิน ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าไม่สมควร มีคำสั่งอายุตัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนให้บันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ทั้งปวง พร้อมทั้งความเห็นเสนอผู้อำนวยการเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. การอายุตัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ให้อายุตัด ได้แก่ สंहามทรัพย์สินอันมีรูปร่างและต้องไม่เป็นสิ่งของที่เนาเสียง่าย อสังหาริมทรัพย์ สิทธิทั้งปวงอันมีอยู่ในทรัพย์สิน เงินที่บุคคลภายนอกจะต้องชำระให้แก่ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน เมื่อผู้อำนวยการมีคำสั่งให้อายุตัดทรัพย์สินแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายดำเนินการอายุตัดทรัพย์สินดังกล่าวโดยไม่ชักช้า แล้วดำเนินการประกาศอายุตัดทรัพย์สินนั้นแล้วมีหนังสือแจ้งแก่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ ให้สำนักงานส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่งแก่ผู้นั้น เพื่อใช้สิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ภายใน ๙๐ วัน เว้นแต่ผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจะเห็นสมควรให้ขยายเวลาได้เป็นรายกรณีไป

๓. การคัดค้านคำสั่งอายุตัดทรัพย์สิน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบหมาย ภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งการอายุตัดทรัพย์สินหรือก่อนกำหนดการส่งมอบทรัพย์สิน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว และเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจเพื่อมีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาด

๔. การถอนการอายัดทรัพย์สิน ผู้อำนวยการหรือผู้ได้รับมอบอำนาจ อาจมีคำสั่งให้ถอนการอายัดทรัพย์สินได้ เมื่อมีคำสั่งแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกประกาศถอนการอายัดทรัพย์สิน และจัดส่งสำเนาคำสั่งและประกาศถอนการอายัดทรัพย์สินแก่ผู้ถูกอายัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกอายัดมารับทรัพย์สิน หนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สิน หนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สิน หรือเอกสารทั้งปวงคืนไป หรือเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งให้ก็ได้ แล้วแต่จะพิจารณาเห็นสมควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหลักฐานการคืนทรัพย์สินไว้เป็นหนังสือ

๖. สิทธิประโยชน์ของสถานประกอบการคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้รับ

(๑) สิทธิประโยชน์สำหรับสถานประกอบการ

(๑.๑) กรณีบริจาคเข้ากองทุน

- บุคคลธรรมดาบริจาคเงินเข้ากองทุนนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินได้สุทธิ

- นิติบุคคลบริจาคเงิน/ทรัพย์สินเข้ากองทุนนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ

(๑.๒) กรณีส่งเงินเข้ากองทุน

- นายจ้างซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา๓๔ ให้นำมาหักเป็นค่าลดหย่อนได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินได้สุทธิ

- นายจ้างซึ่งเป็นนิติบุคคลส่งเงินเข้ากองทุนนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๒ ของกำไรสุทธิ

(๑.๓) กรณีจ้างคนพิการ

- ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่ นายจ้าง/สถานประกอบการ

- ยกเว้นภาษีเงินได้ร้อยละหนึ่งร้อยของรายจ่ายที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างคนพิการเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายปกติจะหักได้ ๒ เท่า

- สิทธิประโยชน์นี้เฉพาะการจ้างลูกจ้างที่มีบัตรประจำตัวคนพิการเท่านั้น

(๑.๔) กรณีจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการ

- ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่เจ้าของอาคารสถานที่ยานพาหนะบริการขนส่งหรือผู้ให้บริการสาธารณะ

- ได้จัดอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการให้แก่คนพิการในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

- ยกเว้นภาษีเป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีอุปกรณ์ฯ เมื่อรวมกับการหักค่าเสื่อม ๕ ปีแล้วจะได้ ๒ เท่า

- สิทธิประโยชน์นี้จัดให้ลูกจ้างเฉพาะที่มีบัตรประจำตัวคนพิการเท่านั้น

(๑.๕) กรณีสนับสนุนให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก/สวัสดิการ

- ยกเว้นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๐ ของกฎหมายเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ เงินได้สุทธิ

- อยู่ระหว่างการทำหลักเกณฑ์

(๑) สิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการ

- ยกเว้นให้แก่คนพิการ ๑๙๐,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- เป็นผู้มิใช่ผู้มีอายุไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์

- เป็นผู้มิใช่บุตรประจำตัวคนพิการ

- เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย

- สำหรับเงินได้พึงประเมินทุกประเภทตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓

(๒) สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ดูแลคนพิการกรณีอุปการะเลี้ยงดูคนพิการซึ่งเป็นผู้มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพและมีบุตรประจำตัวคนพิการ

- หักค่าลดหย่อนบิดามารดาคู่สมรสบุตรของผู้มีเงินได้

- หักค่าลดหย่อนบิดามารดาบุตรของคู่สมรส

- หักค่าลดหย่อนบุคคลอื่นที่ผู้มีเงินได้อุปการะ

- หักลดหย่อนได้คนละ ๖๐,๐๐๐ บาท

๗. มาตรการตามกฎหมายบังคับกรณีฝ่าฝืน

(๑) มาตรการดอกเบี้ย

- เจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนแต่ไม่ได้ส่งส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วนให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕๐ ต่อปี ของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุนตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ วิธีคำนวณดอกเบี้ยคิดเป็นรายวันตั้งแต่วันที่ผิดนัดชำระหนี้จนถึงวันส่ง

(๒) มาตรการอายัดทรัพย์สิน

- กำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจ้างงานคนพิการตามจำนวนที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนไม่ใช้กับหน่วยงานของรัฐ

- การอายัดหมายถึงการสั่งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนและหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่ายโอนหรือทำนิติกรรมใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้ส่งอายัดไว้รวมตลอดถึงการสั่งให้บุคคลภายนอกมิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุน

(๓) มาตรการโฆษณาและจำกัดสิทธิบางอย่างตามมาตรา ๓๙^๔

- ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีอำนาจหน้าที่ประกาศโฆษณาชื่อตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ว่าได้ทำหรือไม่ได้ทำตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ต่อสาธารณชนในปีนั้นซึ่งจะเกิดผลทางกฎหมายตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง ซึ่งจะมีผลผูกพันกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สิทธิต่าง ๆ แก่สถานประกอบการได้แก่การให้สัมปทานการส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณสินค้าหรือรางวัลเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใดโดยรัฐหรือหน่วยงานของรัฐต้องนำข้อมูลที่ได้ประกาศมาประกอบการพิจารณาด้วย

หมายเหตุ หากเจ้าหน้าที่ทราบและไม่นำมาประกอบการพิจารณาผู้กระทำ มีความผิดตามกฎหมายและผู้ร่างกฎหมายเสนอให้ประกาศโฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

(๔) มาตรการการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคล

- มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการชี้แจงข้อเท็จจริงหรือความเห็นในการปฏิบัติงานหรือส่งผู้แทนมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณาหรือมีหนังสือแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณา

- บทกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามมาตรา ๔๐ กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

(๕) มาตรการร้องเรียนหรือฟ้องศาลเรียกค่าเสียหาย

- กรณีฝ่าฝืนในบางกรณีอาจถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๕ “ห้ามหน่วยงานของรัฐองค์กรเอกชน/บุคคลใดกำหนดนโยบายกฎระเบียบมาตรฐานโครงการหรือวิธีปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ” คนพิการสามารถดำเนินการร้องเรียนตามมาตรา ๑๖ หรือใช้สิทธิฟ้องศาลตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

(๖) การใช้สิทธิทางศาล

- มาตรา ๑๖ วรรคสอง ผู้ร้องจะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้กรณีการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

- มาตรา ๑๗ ในการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๖ คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

- การฟ้องคดีตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทนให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

^๔ มาตรา ๓๙ ให้สำนักงานมีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินค้าหรือรางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใดให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย

บทที่ ๒

สถานการณ์การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย และ
ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการในประเทศไทย

การใช้กฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมกันในโอกาสของคนพิการในการมีงานทำขึ้นอยู่กับ การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในการจ้างงานคนพิการและระบบ สัดส่วนการจ้างงานคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในหลายประเทศใช้มาตรการการจัดการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในการจ้างงานคนพิการเป็นหลักในการสร้างความเท่าเทียมกันในโอกาสของ คนพิการที่ได้รับการจ้างงานแต่ต้องไม่ลืมว่าสำหรับประเทศไทยนั้นได้ใช้ระบบสัดส่วนการจ้างงาน คนพิการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรการการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่ง ความพิการในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคนพิการเพิ่งประกาศใช้ใน พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีการออก กฎหมายลำดับรองเพื่อให้มาตรการดังกล่าวใช้งานได้จริงในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้น ระบบสัดส่วนการจ้าง งานคนพิการ ยังมีความสำคัญระดับต้นในการสร้างความเท่าเทียมกันในโอกาสของคนพิการที่ได้รับการ จ้างงานส่วนการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความพิการในระยะแรก จะทำหน้าที่ได้บ้างและคงจะเพิ่มบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ จนไปเป็นบทบาทหลักที่ทุกภาคส่วนจะได้ ช่วยกันผลักดันให้เกิดความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจและสังคมเกี่ยวกับอัตราการจ้างงานในระบบสัดส่วน อย่างแท้จริง

๑. สถานการณ์จ้างงานคนพิการในประเทศไทย

คนพิการจัดเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญกลุ่มหนึ่งของประเทศที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่าง ต่อเนื่องในปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙) มีจำนวน คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ (จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ) จำนวน ๑,๖๐๖,๒๖๗ คน^๔ เป็นชาย ๘๕๓,๓๖๘ ราย หญิง ๗๕๒,๘๙๙ ราย ดังนี้

สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ชื่อ	ภาค	จำนวน (ราย)		
		ชาย	หญิง	รวม
๑	กรุงเทพมหานคร	๓๗,๙๕๓	๓๐,๗๖๘	๖๘,๗๒๑
๒	ภูมิภาค	๘๒๐,๔๑๕	๗๑๗,๑๓๑	๑,๕๓๗,๕๔๖
	รวม	๘๕๘,๓๖๘	๗๕๗,๘๙๙	๑,๖๐๖,๒๖๗
ภูมิภาค ประกอบด้วย				
๒.๑	ภาคกลางและภาคตะวันออก	๑๘๓,๔๘๙	๑๕๓,๐๐๒	๓๓๖,๔๙๑
๒.๒	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๓๖,๒๑๖	๓๐๔,๗๘๕	๖๔๑,๐๐๑
๒.๓	ภาคใต้	๑๐๑,๘๓๘	๘๒,๙๙๙	๑๘๔,๘๓๗
๒.๔	ภาคเหนือ	๑๙๗,๕๔๔	๑๗๕,๑๒๕	๓๗๒,๖๖๙

^๔ สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และเพศ ข้อมูล ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรมพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ

ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

หมายเหตุ : ข้อมูลคนพิการทั้งหมด ๒,๐๓๗,๑๕๐ คน มีชีวิต ๑,๖๐๖,๒๖๗ คน เสียชีวิต ๔๓๐,๘๘๓ คน

ทั้งนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ประกาศกำหนดประเภทความพิการ เป็น ๗ ประเภท ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมากที่สุด จำนวน ๗๗๗,๒๒๔ คน รองลงมา ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๒๘๘,๗๓๖ คน

ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. ทางการเห็น	๑๗๒,๖๖๘	๑๐.๗๕
๒. ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	๒๘๘,๗๓๖	๑๗.๙๘
๓. ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	๗๗๗,๒๒๔	๔๘.๓๙
๔. ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	๑๑๖,๒๑๕	๗.๒๔
๕. ทางสติปัญญา	๑๑๕,๓๗๔	๗.๑๘
๖. ทางการเรียนรู้	๖,๙๗๔	๐.๔๓
๗. ทางอหิสติก	๘,๔๖๔	๐.๕๓
พิการมากกว่าหนึ่งประเภท	๑๑๑,๓๗๓	๖.๙๓
ไม่ระบุความพิการ	๙,๒๓๙	๐.๕๘
รวม	๑,๖๐๖,๒๖๗	๑๐๐

สำหรับสถานการณ์คนพิการในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙) สรุปได้ ดังนี้

(๑) สาเหตุของความพิการ ๑) ภาวะความเจ็บป่วยและโรคต่าง ๆ ในภายหลัง (ความดันโลหิตสูง/หลอดเลือดหัวใจตีบ/ข้อสันหลังอักเสบ/โรคติดเชื้อ/เบาหวาน/ลมชัก) จำนวน ๑๕๕,๔๖๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๖๒ ๒) ความพิการแต่กำเนิด จำนวน ๑๐๖,๕๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๐ ๓) อุบัติเหตุ จำนวน ๗๕,๓๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๕ ๔) พันธุกรรม จำนวน ๒,๖๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ๕) มากกว่า ๑ สาเหตุ จำนวน ๑๗,๔๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๒ ๖) แพทย์ไม่ระบุสาเหตุความพิการ จำนวน ๑๖๗,๔๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙๑

(๒) ช่วงวัยและประเภทความพิการ ๑) คนพิการอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๘ ๒) คนพิการที่มีอายุระหว่าง ๒๒ - ๕๙ ปี และคนพิการสูงวัย (อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป) จะมีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกายมากที่สุด ร้อยละ ๔๗.๒๑ และร้อยละ ๕๓.๔๑ ตามลำดับ คนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (แรกเกิด - ๒๑ ปี) จะมีอัตราส่วนของคนพิการทางสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ ๒๙.๐๙

(๓) การศึกษาของคนพิการ

(๓.๑) คนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา

(๓.๑.๑) ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน ๖๕๗,๑๙๔ คน (ร้อยละ ๔๑.๙๖ ของคนพิการ
ที่ออกบัตรประจำตัวคนพิการ)

(๓.๑.๒) อายุไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเรียน จำนวน ๔,๔๓๑ คน (ร้อยละ ๐.๖๗
ของคนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษา)

(๓.๒) คนพิการที่ได้รับการศึกษา

(๓.๒.๑) ระดับประถมศึกษา จำนวน ๗๓๘,๗๕๖ คน ร้อยละ ๔๗.๑๗

(๓.๒.๒) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๑๐๓,๐๗๗ คน ร้อยละ ๖.๕๘

(๓.๒.๓) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน ๒๐,๐๑๙ คน ร้อยละ ๑.๒๘

(๓.๒.๔) ระดับอนุปริญญา จำนวน ๑,๕๔๘ คน ร้อยละ ๐.๑๐

(๓.๒.๕) ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๒,๕๐๐ คน ร้อยละ ๐.๘๐

(๓.๒.๖) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑,๕๖๒ คน ร้อยละ ๐.๑๐

(๔) อาชีพของคนพิการที่อยู่ในวัยทำงาน (อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี) ที่สามารถพร้อมประกอบอาชีพ
จำนวน ๗๔๘,๙๔๑ คน

(๔.๑) คนพิการที่ประกอบอาชีพ จำนวน ๒๑๓,๘๙๖ คน (ร้อยละ ๒๘.๕๖)

(๔.๑.๑) รับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๓๘.๑๗

(๔.๑.๒) เกษตรกรรม ร้อยละ ๓๕.๙๐

(๔.๑.๓) ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว/ธุรกิจอิสระ ร้อยละ ๑๑.๔๙

(๔.๑.๔) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๑.๔๒

(๔.๑.๕) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ ๖.๖๖

(๔.๒) คนพิการที่ประกอบอาชีพได้ (ที่ยังไม่ประกอบอาชีพ) จำนวน ๓๙๗,๘๐๐ คน
(ร้อยละ ๕๓.๑๑)

(๔.๓) คนพิการที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมากช่วยเหลือ
ตนเองไม่ได้) จำนวน ๑๓๗,๒๔๕ คน (ร้อยละ ๑๘.๓๓)

ด้านการปฏิบัติตามกฎหมายของสถานประกอบการทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

ลำดับ ที่	รายการ	นายจ้างหรือสถานประกอบการ					
		จำนวนสถาน ประกอบการ		ปฏิบัติตามกฎหมาย			
				มาตรา ๓๓	มาตรา ๓๕	มาตรา ๓๔	
แห่ง	ร้อยละ	คนพิการ (ราย)	รวม (ราย)	จ่ายเงิน แทนรับคน พิการ (ราย)	รวม (บาท)		
๑	ปฏิบัติตามกฎหมายครบตามอัตราส่วน						
	เลือกปฏิบัติ ๑ วิธี						
๑.๑	รับคนพิการเข้าทำงานครบตาม อัตราส่วน (มาตรา ๓๓)	๖,๓๕๖	๔๘.๐๔	๒๔,๐๐๕	-	-	-
๑.๒	ส่งเงินเข้ากองทุนแทนการรับ คนพิการเข้าทำงาน (มาตรา ๓๔)	๒,๘๓๔	๒๑.๔๒	-	-	๑๐,๒๙๒	๑,๑๒๘,๖๖๕,๗๓๘.๓๔
๑.๓	ให้สัมปทาน (มาตรา ๓๕)	๒๓๔	๑.๗๗	-	๑,๔๘๐	-	-
	เลือกปฏิบัติหลายวิธีรวมกัน						
๑.๔	รับคนพิการเข้าทำงานและส่งเงิน เข้ากองทุน (มาตรา ๓๓, ๓๔)	๑,๔๕๔	๑๐.๙๙	๔,๗๗๖	-	๘,๔๔๐	๙๒๖,๗๖๐,๖๔๐.๗๘
๑.๕	รับคนพิการเข้าทำงานและให้ สัมปทาน (มาตรา ๓๓, ๓๕)	๓๗๑	๒.๘	๒,๔๐๖	๓,๗๙๖	-	-
๑.๖	ส่งเงินเข้ากองทุนและให้ สัมปทาน (มาตรา ๓๔, ๓๕)	๒๒	๐.๑๗	-	๙๙	๑๓๙	๑๕,๒๒๕,๗๒๐.๐๐
๑.๗	รับคนพิการเข้าทำงาน ส่งเงิน เข้ากองทุนและให้สัมปทาน (มาตรา ๓๓, ๓๔, ๓๕)	๖๔	๐.๔๘	๖๘๖	๑,๖๔๓	๑,๐๖๖	๑๑๗,๓๐๕,๗๔๙.๔๔
	รวมลำดับที่ ๑.๑ - ๑.๗	๑๑,๓๓๕	๘๕.๖๗	๓๑,๘๗๓	๗,๐๑๘	๑๙,๙๓๗	๒,๑๘๗,๙๕๗,๘๔๘.๕๖
๒	ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ไม่ครบ ตามอัตราส่วน	๑๑๔	๐.๘๖	๒๕๕	๒๗๙	๗๒	๙,๒๘๕,๗๘๙.๕๒
๓	ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย	๑,๗๘๓	๑๓.๔๗	-	-	-	-
	รวมลำดับที่ ๑ - ๓ ทั้งหมด	๑๓,๒๓๒	๑๐๐	๓๒,๑๒๘	๗,๒๙๗	๒๐,๐๐๙	๒,๑๙๗,๒๔๓,๖๓๘.๐๘

หมายเหตุ เงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการคงเหลือ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙
จำนวน ๑๐,๑๐๕,๕๑๖,๐๒๖.๔๙ บาท

๒. การจ้างงานคนพิการในประเทศไทย

สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานผลการสำรวจความพิการเมื่อปี ๒๕๕๐ พบว่ามีคนพิการจำนวน ๑.๙ ล้านคน หรือร้อยละ ๒.๘ ของประชากรทั่วประเทศ ต่อมาในปี ๒๕๕๕ พบว่ามีคนพิการ ประมาณ ๑.๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๒.๒ ของประชากรทั่วประเทศ โดยผู้หญิงพิการสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อย (ร้อยละ ๒.๓ และ ๒.๑ ตามลำดับ) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอายุ ๗๐ ปี ขึ้นไป (ร้อยละ ๑๖.๔) นอกจากนี้ยังพบว่านอกเขตเทศบาลมีร้อยละประชากรที่พิการมากกว่าในเขตเทศบาล

ทั้งนี้ ผลการสำรวจดังกล่าวระบุว่ามีความพิการในวัยทำงาน (อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี) จำนวน ๗๙๘,๘๗๑ คน แยกเป็น

การประกอบอาชีพของคนพิการในวัยทำงาน (อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี)

ที่	ความสามารถในการประกอบอาชีพของคนพิการ	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑	คนพิการที่ประกอบอาชีพ	๓๒๖,๖๑๐	๔๐.๘๘
๒	คนพิการที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๓๕๙,๔๐๐	๔๕.๙๙
๓	คนพิการที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมากช่วยเหลือตัวเองไม่ได้)	๑๑๒,๘๖๑	๑๔.๑๓

การประกอบอาชีพของคนพิการ

ที่	การประกอบอาชีพของคนพิการ	คิดเป็นร้อยละ
๑	รับจ้างทั่วไป	๔๐.๔๙
๒	เกษตรกรรม	๓๔.๑๔
๓	ผู้ประกอบการส่วนตัว	๑๒.๒๔
๔	ลูกจ้างภาคเอกชน	๑๐.๕๘
๕	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑.๕๖
๖	การประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น หาขอป่า เก็บของเก่าขาย	๑.๐๙

๓. สถานการณ์เกี่ยวกับจำนวนทหารผ่านศึก

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ได้สำรวจข้อมูลทหารผ่านศึกพิการที่อยู่ในความดูแลเพื่อนำมาประกอบเป็นฐานข้อมูล โดยเบื้องต้นจากการสำรวจข้อมูลทหารผ่านศึกที่อยู่ในความดูแลทั้งหมด ๔,๓๔๘ คน ซึ่งมีทหารผ่านศึกที่อยู่ในช่วงวัยทำงานอายุระหว่าง ๒๙ - ๕๕ ปี จำนวน ๑,๒๐๐ คน โดยมีการส่งแบบสอบถามความต้องการและความประสงค์ในการส่งเสริมในการประกอบอาชีพมีการตอบกลับมาเพียง ๓๓๕ คน สรุปได้ดังนี้

- (๑) ผู้มีความประสงค์ขอเข้าทำงาน จำนวน ๑๐๕ คน
- (๒) ผู้มีความประสงค์จะขอเข้าฝึกอาชีพ จำนวน ๑๒ คน
- (๓) ผู้ไม่ประสงค์จะเข้าทำงานและฝึกอาชีพ จำนวน ๒๑๘ คน

จากการวิเคราะห์และประเมินจะเห็นว่าทหารผ่านศึกพิการบางรายสามารถช่วยเหลือตัวเองได้มีความพร้อมที่จะทำงานแต่ขาดโอกาส บางรายต้องการฝึกทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

๔. การฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมีหน่วยงานที่ให้บริการด้านการฟื้นฟูอาชีพคนพิการ จำนวน ๘ แห่ง คือ

๑. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช
๒. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหายาดฝนจังหวัดเชียงใหม่
๓. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ
๔. ศูนย์บริการสวัสดิการสังคม ๕ รอบ (ราชินี)
๕. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการจังหวัดหนองคาย
๖. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการจังหวัดขอนแก่น
๗. ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการทองพูน - เผ่าพนัส จังหวัดอุบลราชธานี
๘. สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี

ทั้งนี้ มีหน่วยงานด้านการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ๑ แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ (โรงงานมีคนพิการสากล) ซึ่งเป็นการดำเนินงานในลักษณะเงินทุนหมุนเวียนโรงงานในอารักขา

ปัจจุบันศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการทั้ง ๘ แห่ง มีการดำเนินการ ดังนี้

- จัดการฝึกอบรมความรู้ทักษะด้านวิชาชีพสำหรับคนพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและเป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อสังคม

- บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ และการปรับตัวกับสังคม

- สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องช่วยเกี่ยวกับการฝึกทักษะอาชีพแก่คนพิการที่เข้ารับ

การฝึกอาชีพ

- ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การให้บริการด้านการจัดหางาน บริการให้คำปรึกษา การเสริมสร้างเจตคติที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอื่น ๆ ในสถานประกอบการ

- ร่วมมือกับหน่วยงานราชการ สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านอาชีพของคนพิการสู่การมีงานทำ

- ศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยและตรงตามความต้องการของตลาด

- ส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกอบอาชีพอิสระของคนพิการ

- ติดตาม ปัญหา อุปสรรค และประเมินผลคนพิการที่ผ่านการอบรมและเข้าสู่การ

จ้างงานในสถานประกอบการ

การให้บริการของศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ

๑. ให้บริการฝึกวิชาชีพในสถาบัน สาขาวิชาชีพ ดังนี้

- วิชาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์
- วิชาชีพคอมพิวเตอร์
- วิชาชีพช่างซ่อมรถจักรยานยนต์และเครื่องยนต์ขนาดเล็ก
- วิชาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้าและการใช้จักรอุตสาหกรรม
- วิชาชีพช่างเสริมสวยและตัดผมชาย
- วิชาชีพนวดแผนโบราณ
- วิชาชีพช่างเย็บหนัง

- วิชาชีพเพาะเห็ด
- ๒. ให้บริการฝึกอาชีพนอกสถาบัน
 - หลักสูตรระยะสั้น (ในชุมชน)
- ๓. ส่งเสริมการประกอบอาชีพ
 - กลุ่มอาชีพ
 - กลุ่ม Shelter workshop
- ๔. ส่งเสริมการจ้างงานและการมีงานทำ
 - เตรียมความพร้อม
 - จัดหางาน
 - ผลิตสินค้า
- ๕. งานศูนย์การเรียนรู้
 - สถานที่ตัวอย่าง (สิ่งอำนวยความสะดวก)
 - สถานที่ดูงาน
 - ศูนย์ประสานเครือข่าย

ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙)

ที่	ชื่อหน่วยงาน	เป้าหมาย (คน) ปี งบประมาณ ๒๕๕๙	จำนวนผู้เข้า ฝึกอบรม ในสถาบัน (คน)		จำนวนผู้เข้า ฝึกอบรม ในชุมชน (คน)		รวม
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	๗๐	๔๐	๑๖	๒๔	๕๐	๑๓๐
๒	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	๑๒๐	๑๐๗	๓๔	๒๑	๑๐๒	๒๖๔
๓	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูล - เมาพันส์ จังหวัดอุบลราชธานี	๗๐	๓๕	๑๙	-	-	๕๔
๔	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดน้ำฝน จังหวัดเชียงใหม่	๙๐	๖๘	๒๐	-	-	๘๘
๕	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๐	๒๕	๓๕	-	-	๖๐
๖	สถานฟื้นฟูสมรรถภาพชีวิตคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๐	๒๐	๑๐	๑๕	๕	๕๐
๗	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๖๐	๓๓	๑๓	๐	-	๔๖
๘	ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ (ราชินี) จังหวัดลพบุรี	๔๐	๓๑	-	-	-	๓๑
๙	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ จังหวัดนนทบุรี (โรงงานปีคนพิการ)	๓๕	๑๕	๒๔	๓	๒๑	๖๓
รวมทั้งสิ้น (คน)		๕๕๐	๓๗๔	๑๗๑	๖๓	๑๗๘	๗๘๖

๕. ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการในประเทศไทย

ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการเป็นมาตรการที่หลากหลาย ประเทศนำมาใช้ในระยแรกจำกัดอยู่เพียงบางประเทศในสหภาพยุโรปและกลุ่มเป้าหมายเพียงแค่ทหารผ่านศึกที่พิการเท่านั้นแต่ต่อมาได้ครอบคลุมไปถึงคนทั่วไปที่พิการด้วยระบบสัดส่วนมีวัตถุประสงค์หลักคือบูรณาการคนพิการให้เข้ากับตลาดแรงงานและทำงานร่วมกับคนทั่วไปได้ ทั้งนี้ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (๒๕๔๙) ได้จำแนกระบบสัดส่วนออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ : ระบบสัดส่วนแบบบังคับแต่ไม่มีระบบการลงโทษและ/หรือระบบการบังคับใช้กฎหมาย ดังเช่นพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดต้องจ้างงานคนพิการในอัตราส่วนลูกจ้างทุก ๒๐๐ คนต่อคนพิการ๑คนเศษที่เกิน ๑๐๐ คน ต้องจ้างคนพิการเพิ่มอีก ๑ คน ถ้าไม่รับคนพิการมีทางเลือกจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

รูปแบบที่ ๒ : ระบบสัดส่วนแบบบังคับพร้อมระบบการลงโทษ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดทางเลือกให้สถานประกอบการมากขึ้นในการส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็มีบทลงโทษ

รูปแบบที่ ๓ : ระบบสัดส่วนแบบสมัครใจโดยรัฐเป็นผู้เสนอแนะไม่มีการลงโทษ

๕.๑ ระบบสัดส่วนการจ้างงานตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๑๗ ได้บัญญัติว่า “เพื่อเป็นการคุ้มครองและสงเคราะห์คนพิการให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของเอกชนรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับลูกจ้างอื่นในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสงค์จะไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามสัดส่วนที่กำหนดจะขอส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๖ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแทนการรับคนพิการเข้าทำงานก็ได้”

กฎกระทรวงฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามความใน พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๑ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องรับคนพิการอัตราทุก ๒๐๐ คนต่อคนพิการ ๑ คนเศษ ของทุก ๒๐๐ คน ถ้าเกิน ๑๐๐ คน ต้องรับคนพิการเพิ่มอีก ๑ คน

ข้อ ๓ กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการใดมีหน้าที่รับคนพิการเข้าทำงานแต่ประสงค์จะไม่รับคนพิการให้ส่งเงินเข้ากองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเป็นรายปีปีละครึ่งหนึ่งของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ใช้บังคับในท้องที่ที่สถานประกอบการตั้งอยู่คูณด้วยสามร้อยหกสิบห้าและคูณด้วยจำนวนคนพิการซึ่งไม่รับเข้าทำงาน

ทั้งนี้ เพราะต้องการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจ้างงานคนพิการมากกว่าจ่ายเงินเข้ากองทุนฯ เพราะยิ่งจ่ายเงินเข้ากองทุนฯสูงมากเท่าไรยิ่งมีมูลเหตุชักจูงใจให้จ้างแรงงานคนพิการมากขึ้นยิ่งให้ผลประโยชน์ในทางภาษีให้หักค่าใช้จ่ายได้ ๒ เท่าของค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นค่าแรงให้กับคนพิการยิ่งสร้างแรงจูงใจให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจ้างคนพิการมากขึ้นอีกทางหนึ่งอย่างไรก็ตามตัวแทนฝ่ายนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการยังเรียกร้องให้จ่ายครึ่งหนึ่งของค่าแรงขั้นต่ำของท้องถิ่นของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๒๐๐ คน ขึ้นไปเพื่อให้สอดคล้องกับการคำนวณเงินเข้ากองทุนฯ เป็นจังหวัด ๆ ไปนอกเหนือจากต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯ น้อยลงครึ่งหนึ่งเนื่องจากกฎหมายตั้งอยู่บนหลักเมตตาธรรมถึงแม้กฎกระทรวง

จะกำหนดให้จ่ายเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำตามที่คนพิการเรียกร้องแต่ถ้าหากนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่ปฏิบัติก็ย่อมไม่มีผลแต่อย่างไรเพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดสภาพบังคับเอาไว้ว่าถ้า นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ้างงานคนพิการและไม่จ่ายเงินเข้ากองทุนฯ นายจ้างหรือ เจ้าของสถานประกอบการจะถูกลงโทษหรือจะถูกบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

ข้อ ๑ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดให้ภายในวันที่ ๓๐ มกราคมของแต่ละปี นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องแจ้งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พ.ก.) ทราบว่าตนยังไม่ได้จ้างคนพิการเข้าทำงานหรือจ้างแล้วแต่ไม่ครบและประกาศรับสมัครคนพิการ เข้าทำงานโดยต้องกำหนดระยะเวลารับสมัครไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ในกรณีดังกล่าวถ้าไม่มีคนพิการ มาสมัครภายในเวลาที่กำหนดและสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติยังไม่ส่ง คนมาสมัครภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้รับแจ้งนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นจะได้รับยกเว้นไม่ต้องจ้างงานคนพิการสำหรับปีนั้น ในกลุ่มนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมายมีจำนวนไม่น้อยใช้วิธีประกาศรับสมัคร พิการเข้าทำงานในตำแหน่งที่เข้าใจว่าคนพิการไม่สามารถทำได้เพื่อใช้เป็นข้ออ้างว่าไม่มีคนพิการ มาสมัครเข้าทำงานและไม่ขอจ่ายเงินเข้ากองทุนฯ ตัวอย่างธนาคารบางแห่งประกาศรับสมัครตำแหน่ง วิศวกรคอมพิวเตอร์จบปริญญาโทเพราะรู้ว่าไม่มีคนพิการที่จบวิศวกรคอมพิวเตอร์ในระดับปริญญาโท มาสมัครอย่างแน่นอนและบริษัทบางแห่งประกาศรับสมัครคนพิการบางประเภทโดยปฏิเสธคนพิการ ประเภทอื่น ๆ ซึ่งน่าจะถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการประเภทอื่นได้ถึงแม้ จะมีปัญหาระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย

๕.๒. ระบบสัดส่วนการจ้างงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ระบบ สัดส่วนการจ้างงานคนพิการมีสภาพบังคับด้วยการกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการของ เอกชนต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่กฎหมายกำหนดแต่หาก ล่าช้าหรือนำส่งไม่ครบถ้วน ขณะเดียวกัน พ.ร.บ. ปี ๒๕๕๐ ก็เพิ่มทางเลือกให้นายจ้างหรือเจ้าของสถาน ประกอบการจ้างงานให้แก่คนพิการด้วยวิธีใดๆ ก็ได้เช่นการจ้างงานการให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่าย สินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาช่วงงานฝึกงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ทั้งนี้ มีมาตราสำคัญ คือ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕

มาตรา ๓๓ แห่ง พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนด ว่า “เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถาน ประกอบการและหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานให้อัตราส่วนที่เหมาะสม กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐทั้งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออก กฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการ เข้าทำงาน”

ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจ้างแรงงานคนพิการตามระบบสัดส่วนด้วยซึ่งแต่ดั้งเดิมนักกฎหมายให้เหตุผลว่ากฎหมายเอกชนไม่สามารถจะไปบังคับหน่วยงานของรัฐได้เนื่องจาก พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายสิทธิมนุษยชนหน่วยงานของรัฐต้องอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายสิทธิมนุษยชนด้วยนอกจากนี้ควรจะทำแบบอย่างที่ดีให้เอกชนปฏิบัติตามไม่ใช่บังคับให้เอกชนทำแต่หน่วยงานของรัฐไม่ยอมทำทั้ง ๆ ที่รัฐมีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือให้คนพิการมีงานทำในเรื่องนี้ฝ่ายนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้เรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐต้องจ้างแรงงานคนพิการด้วยเหตุผลในทำนองเดียวกันส่วนการกำหนดจำนวนที่นายจ้างของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ชัดว่า “นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา ๓๓ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนฯตามมาตรา๒๔ (๕)” นั้นหมายความว่าถ้านายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ้างงานคนพิการตามระบบสัดส่วนที่กฎหมายกำหนดต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะอ้างว่าได้มีการประกาศรับคนพิการแล้วแต่ไม่มีคนพิการมาสมัครจึงไม่ต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯหลักการนี้น่าจะไม่สามารถนำมาใช้ได้อีกแล้วเพราะกฎหมายมิได้เปิดโอกาสให้ทำเช่นนั้นได้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติได้มีหนังสือแจ้งให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้ทราบว่า การประกาศรับคนพิการถึงแม้ไม่มีคนพิการมาสมัครก็ต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

๖. การสร้างงานให้แก่คนพิการด้วยวิธีอื่นใดแทนการจ้างงานตามสัดส่วนการจ้างงานตามมาตรา ๓๕

ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีจุดมุ่งหมายให้หน่วยงานของรัฐนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้สร้างงานให้แก่คนพิการเพื่อให้คนพิการไม่ต้องเป็นภาระแต่กลับมาเป็นพลังให้แก่สังคมให้คนพิการมีส่วนร่วมในการสร้างความมั่งคั่งในทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยด้วยเหตุนี้จึงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จำเป็นต้องจ้างงานคนพิการด้วยตนเองแต่อาจจะมาช่วยฝึกงานหรือให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาช่วงงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการมาตราบตามมาตรา ๓๕ นี้ถือเป็นมาตรการเชิงบวก

มาตรา ๓๕ กำหนดให้ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนฯตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาช่วงงานฝึกงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแทนก็ได้ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการจัดจ้างเหมาช่วงงานฝึกงานหรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งซึ่งปลัดกระทรวงแรงงานเป็น

ประธานมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐและนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และ ข้อ ๘ กล่าวคือ

“ข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้การให้สัมปทานต้องมีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี เช่น การให้ครอบครองทรัพย์สินของหน่วยงานของตน, การจำหน่ายสินค้าหรือบริการแก่หน่วยงานของตน, การมอบวัสดุอุปกรณ์ที่หน่วยงานของตนมิได้ใช้ประโยชน์เพื่อให้นักพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ, การจัดสรรคลื่นความถี่หรือเวลาออกอากาศของสถานีวิทยุหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์หรืออื่น ๆ เป็นต้น

ข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องตั้งให้อยู่ในสถานที่เห็นได้ง่าย, มีสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้, สถานที่ต้องมั่นคงแข็งแรงปลอดภัย, ได้รับการยกเว้นค่าเช่าพื้นที่, มีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

ข้อ ๗ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้การจัดจ้างเหมาช่วงงานให้มีการทำสัญญาเพื่อให้คนพิการได้มีอาชีพและมีระยะเวลาดำเนินงานไม่น้อยกว่าหกเดือนหน่วยงานรัฐให้รวมถึงสั่งซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากคนพิการโดยวิธีกรณีพิเศษ, ขายสินค้าหรือจัดจ้างเหมาบริการให้คนพิการโดยวิธีกรณีพิเศษหรือให้วัสดุอุปกรณ์ที่หมดความจำเป็นแก่คนพิการตามความจำเป็นส่วนนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการให้รวมถึงสั่งซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์จากคนพิการ, ขายสินค้าหรือจัดจ้างเหมาบริการที่ได้มาตรฐานหรืออนุญาตให้ใช้สิทธิเครื่องหมายการค้าวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา

ข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้การฝึกงานแก่คนพิการไม่น้อยกว่าหกเดือน, ต้องมีการถ่ายทอดวิทยาการเทคโนโลยีกระบวนการผลิตหรือองค์ความรู้ขององค์กร, หลักสูตรในการฝึกงานต้องเสนอต่อปลัดกระทรวงแรงงานหรือผู้ว่าราชการจังหวัด, ต้องรับผิดชอบในการจัดสถานที่วัสดุอุปกรณ์เอกสารวิทยากรเบี่ยงคนพิการโดยมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใด ๆ แก่คนพิการ”

๗. การบังคับใช้ระบบสัดส่วนการจ้างงานคนพิการ

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่ประสงค์ที่จะจ้างแรงงานคนพิการและไม่ประสงค์ที่จะปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ก็ต้องจ่ายเงินเข้ากองทุนฯ แต่ถ้าไม่จ่ายหรือจ่ายล่าช้าต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี (มาตรา ๓๔ วรรคสอง) เมื่อได้ส่งค่าเดือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนฯ หรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนดเลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นได้ หลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาระบบสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาระบบสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (มาตรา ๓๖)

บทที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

การพิจารณาศึกษาเรื่องการจัดงานคนพิการในประเทศไทยของคณะกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะช่วยเพิ่มความเข้าใจในระบบการจัดงานคนพิการและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายกฎกระทรวงระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ขณะเดียวกันจากสภาพการณ์ที่ “คนพิการ” เป็นประเด็นซึ่งรัฐบาลแต่ละประเทศได้ให้ความสำคัญ ประกอบกับนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามแนวทางและข้อกำหนดที่บังคับใช้ในปัจจุบันการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการแรงงาน จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเข้าร่วมหารือและให้ข้อมูลความคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งได้จัดทำข้อเสนอแนะใน ๓ ประเด็น คือ

- ๓.๑ ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ
 - ๓.๒ ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
 - ๓.๓ ประเด็นสัดส่วนการจัดงานและการส่งเงินเข้ากองทุน
- ทั้งนี้ มีรายละเอียดข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑ ประเด็นฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พบว่าปัจจุบัน (๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙) มีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ ๑,๖๐๖,๒๖๗ คน โดยยังไม่รวมข้อมูลทหารผ่านศึกพิการ และอาจยังไม่รวมผู้ประกันตนที่สูญเสียสมรรถภาพจนทำให้ความสามารถในการทำงานลดลง

ทั้งนี้ ในจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการทั้งหมด มีคนพิการอายุ ๑๕ - ๖๐ ปี ที่อยู่ในวัยทำงาน จำนวน ๗๔๘,๙๕๑ คน

(๑) คนพิการที่ประกอบอาชีพ จำนวน ๒๑๓,๘๙๖ คน (ร้อยละ ๒๘.๕๖)

(๑.๑) รับจ้างทั่วไป ร้อยละ ๓๘.๑๗

(๑.๒) เกษตรกรรม ร้อยละ ๓๕.๙๐

(๑.๓) ผู้ประกอบกิจการส่วนตัว/ธุรกิจอิสระ ร้อยละ ๑๑.๔๙

(๑.๔) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๑.๔๒

(๑.๕) ประกอบอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ ๖.๖๖

(๒) คนพิการที่ประกอบอาชีพไม่ได้ (ที่ยังไม่ประกอบอาชีพ) จำนวน ๓๙๗,๘๐๐ คน (ร้อยละ ๕๓.๑๑)

(๓) คนพิการที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (เนื่องจากพิการมากช่วยเหลือตนเองไม่ได้) จำนวน ๑๓๗,๒๔๕ คน (ร้อยละ ๑๘.๓๓)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานคนพิการ ขณะนี้คนพิการต้องหาทางเดินทางไปสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ - ๑๐ หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัดเพื่อยื่นบัตรแสดงตนและหลักฐานสมัครงานพร้อมทั้งกรอกแบบขึ้นทะเบียนคนหางานเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าทะเบียนคนหางานก่อนดำเนินการคัดเลือกตำแหน่งงานว่างในระบบคอมพิวเตอร์ Online ขณะเดียวกันนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการก็ต้องใช้วิธีบันทึกข้อมูล/ลงประกาศรับสมัครคนพิการ

สำหรับการพัฒนาทักษะฝีมือและการฟื้นฟูอาชีพคนพิการขณะนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีศูนย์ฟื้นฟูอาชีพ/สถานฟื้นฟูสมรรถภาพ/ศูนย์บริการให้บริการคนพิการ รวม ๙ แห่ง คือ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่นจังหวัดขอนแก่น ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูล - เผ่าพันธ์ จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดฝน จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหนองคาย จังหวัดหนองคาย สถานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ จังหวัดนนทบุรี (โรงงานปีคนพิการ) และศูนย์บริการสวัสดิการสังคมเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ (ราชินี) จังหวัดลพบุรี สามารถให้การฝึกอบรมกับคนพิการได้ทั้งสิ้น ๗๘๖ คน ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน (ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙)

ที่	ชื่อหน่วยงาน	เป้าหมาย (คน) ปี งบประมาณ ๒๕๕๙	จำนวนผู้เข้า ฝึกอบรม ในสถาบัน (คน)		จำนวนผู้เข้า ฝึกอบรม ในชุมชน (คน)		รวม
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๑	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	๗๐	๔๐	๑๖	๒๔	๕๐	๑๓๐
๒	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	๑๒๐	๑๐๗	๓๔	๒๑	๑๐๒	๒๖๔
๓	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการบ้านทองพูล - เผ่าพันธ์ จังหวัดอุบลราชธานี	๗๐	๓๕	๑๙	-	-	๕๔
๔	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหยาดน้ำฝน จังหวัดเชียงใหม่	๙๐	๖๘	๒๐	-	-	๘๘
๕	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช	๕๐	๒๕	๓๕	-	-	๖๐
๖	สถานฟื้นฟูสมรรถภาพชีวิตคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดอุบลราชธานี	๕๐	๒๐	๑๐	๑๕	๕	๕๐
๗	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการหนองคาย จังหวัดหนองคาย	๖๐	๓๓	๑๓	๐	-	๔๖
๘	ศูนย์บริการสวัสดิการสังคมเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ (ราชินี) จังหวัดลพบุรี	๔๐	๓๑	-	-	-	๓๑
๙	ศูนย์พัฒนาอาชีพคนพิการ จังหวัดนนทบุรี (โรงงานปีคนพิการ)	๓๕	๑๕	๒๔	๓	๒๑	๖๓
รวมทั้งสิ้น (คน)		๕๕๐	๓๗๔	๑๗๑	๖๓	๑๗๘	๗๘๖

ในด้านการสร้างงานให้คนพิการ มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการสามารถให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าจัดจ้างเหมาช่วงงาน จ้างเหมาบริการ การฝึกงาน ให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ฯลฯ แทนการจ้างงานคนพิการได้ ซึ่งในเบื้องต้นนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการส่วนใหญ่พร้อมดำเนินการแต่ยังขาดความเข้าใจในขั้นตอนแนวทางการดำเนินการ

จากสภาพการณ์ข้างต้นคณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑.๑ ต้องปรับปรุงทะเบียนฐานข้อมูลคนพิการ โดยรวมทหารผ่านศึกพิการและผู้ประกันตนที่สูญเสียสมรรถภาพฯ ไว้ในทะเบียน ขณะเดียวกันในทะเบียนฐานข้อมูลคนพิการควรมีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่ ระดับความพิการ สภาพการฟื้นฟู อาชีพที่พร้อมจะทำงาน ความพร้อมในการไปทำงานนอกภูมิลำเนา ฯลฯ ขณะเดียวกันเพื่อความสะดวกของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการในการติดต่อตรงไปยังคนพิการเพื่อการจ้างงานต่อไปควรนำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบ Online

๓.๑.๒ ต้องพัฒนาระบบจัดหางานให้กับคนพิการ โดย

(๑) กรมการจัดหางาน ต้องพัฒนา/จัดให้มีระบบจัดหางานให้บริการคนพิการได้อย่างทั่วถึงในระดับตำบล รวมทั้งจัดทำเครือข่ายให้คนพิการสามารถไปลงทะเบียนคนงาน ณ ภูมิลำเนาของตนเอง และ เปิดโอกาสให้คนพิการสมัครงานทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ด้วยตนเอง อีกทางหนึ่งเพื่อความสะดวกของคนพิการที่จะหางานที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง

(๒) ควรส่งเสริมองค์กรเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหางานให้แก่คนพิการอีกทางหนึ่ง โดยปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับให้องค์กรทำงานด้านคนพิการสามารถเป็นหน่วยจัดหางานให้แก่คนพิการได้

(๓) กรมการจัดหางานและกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ต้องพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ให้รองรับการดำเนินการตามข้อ (๑) และ (๒) ข้างต้น เพื่อให้การสมัครงานและการจ้างงานคนพิการผ่านระบบ Online เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

(๔) ควรให้นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องจ้างคนพิการ มี Password เฉพาะคราว เพื่อสามารถเข้าดูทะเบียนฐานข้อมูลตามข้อ ๓.๑.๑ และติดต่อไปยังคนพิการเพื่อการจ้างงาน/สร้างงานโดยตรง

๓.๑.๓ ต้องขยายระบบการพัฒนาทักษะฝีมือ การศึกษา และการฟื้นฟูอาชีพคนพิการ โดยให้หน่วยงานที่มีความพร้อมในประเด็นดังกล่าว เช่น กระทรวงแรงงาน (ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ สำนักงานประกันสังคม และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) กรุงเทพมหานคร ฯลฯ มาร่วมในการบริการคนพิการ โดยใช้เงิน “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ” สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้คนพิการมีช่องทางมากขึ้นในการพัฒนาทักษะฝีมือ/อาชีพ ให้สอดคล้องกับสภาพการผลิตในสถานประกอบการ/สภาพกรประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจ้างงาน/สร้างงานคนพิการ ขณะเดียวกันควรเปิดโอกาสให้คนพิการสามารถแจ้งความประสงค์

ในประเภทฝีมือ/อาชีพที่ต้องการพัฒนาให้หน่วยฝึกงานทราบล่วงหน้าเพื่อการวางแผนฝึกงาน ให้ตรงความต้องการของคนพิการ

๓.๑.๔ เนื่องจากจำนวนคนพิการจำนวน ๖๕๗,๑๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของจำนวนคนพิการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) ที่ไม่ได้รับการศึกษา ควรหาวิธีการนำเงิน จากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ นำมาพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิต คนพิการด้านการศึกษาโดยเร็ว

๓.๑.๕ พัฒนาระบบสร้างงานให้คนพิการ (ตามมาตรา ๓๕) โดย

(๑) เร่งสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกกับนายจ้างเจ้าของ สถานประกอบการเกี่ยวกับการสร้างงานให้คนพิการตาม “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่าย สินค้าหรือบริการ จัดจ้างช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือ สิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใด แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕”

รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของนายจ้างและเจ้าของสถานประกอบการ ในการปรับปรุงระเบียบดังกล่าวเพื่อให้คนพิการได้มีงานทำตามระเบียบดังกล่าวมากขึ้น

(๒) รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายให้หน่วยงานราชการทุกแห่งให้ความสำคัญและ เร่งรัดการปฏิบัติให้เป็นไปตาม “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕”

(๓) เปิดโอกาสให้คนพิการแจ้งความจำนงขอรับสิทธิประโยชน์ตาม “ระเบียบ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕” ผ่านระบบจัดหางาน Online เพื่อให้นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการทราบความต้องการและการพิจารณาจัดสิทธิ ประโยชน์ตาม “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕” ให้คนพิการดังกล่าวได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

(๔) เปิดโอกาสให้นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานรัฐ แจ้งความประสงค์/รูปแบบการสร้างงาน/สิทธิประโยชน์ที่จะให้คนพิการ ตามมาตรา ๓๕ (แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖) ตาม “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕” ให้กรมการจัดหางานและกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อทำหน้าที่ ประสานงานให้ความต้องการของคนพิการกับหน่วยงานของรัฐหรือนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ สอดรับกันและสามารถดำเนินงานจนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

๓.๑.๖ สนับสนุนการมีอาชีพของคนพิการ โดยนำเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ คนพิการ ให้คนพิการที่พร้อมทำงานแต่ไม่ได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ กู้ยืมไป ประกอบอาชีพ โดยจัดวิทยากร/ครูพี่เลี้ยง (อาจมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ไปแนะนำ/กำกับ ดูแลประเมินผล/สนับสนุนการประกอบอาชีพของคนพิการที่ได้รับเงินกู้ดังกล่าวในระยะแรก

๓.๒ ประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

จากการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พบว่าปัจจุบันสภาพกระบวนการผลิต/การค้า/การบริการสภาพการณ์ของ SMEs การจ้างแรงงานต่างด้าวและนโยบายประชารัฐของรัฐบาล มีการปรับปรุงพัฒนาการไปอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปรับตัวของระบบการจ้างงาน/การสร้างงานผลที่ตามมา คือ รูปแบบการจ้างงาน การจ่ายค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ รวมตลอดถึงรูปแบบการช่วยเหลือคนพิการ จะมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในอนาคตตามสภาพตลาด/สภาพเศรษฐกิจสังคม นอกจากนี้ในปัจจุบันมีหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการอยู่หลายหน่วยงาน โดยบางหน่วยมีการเชื่อมต่อการกิจ/กิจกรรมกันบางส่วนแล้ว อนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับตัวบทกฎหมายซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่คนพิการที่ได้รับการจ้างงานอาจจะมีบางประเด็นที่ต้องเร่งรัดปรับปรุงในการนี้คณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะโดยสรุป คือ

๓.๒.๑ ควรนำประสบการณ์/แนวคิด/แนวทางการปรับตัวทางธุรกิจ ตามแนวโน้มสถานการณ์การค้า การผลิต การลงทุน ในอนาคตของประเทศไทย ของภาคเอกชน มาพัฒนาระเบียบ/แนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ/สร้างผลสัมฤทธิ์ของการจ้างงาน/การสร้างงาน/การสนับสนุนการมีอาชีพที่ถาวรมั่นคงของคนพิการในระยะยาว โดยเห็นสมควรให้มีผู้แทนภาคเอกชน เช่น ผู้แทนกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) และ/หรือ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ/หรือ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และ/หรือ ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และ/หรือ คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๓.๒.๒ ควรเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับคนพิการ โดยเฉพาะกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรเป็นศูนย์กลาง ร่วมกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงกลาโหม สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในการบูรณาการทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การทำให้คนพิการมีสุขภาวะที่ดียิ่งขึ้น มีการมีอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ฯลฯ รวมทั้งอาจจะต้องกำหนดเป็นนโยบายและวาระแห่งชาติด้วย

๓.๒.๓ ควรปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒ , ๓ , ๔) พ.ศ. ๒๕๓๗ , ๒๕๔๒ , ๒๕๕๘ เพื่อให้คนพิการที่ได้รับการจ้างงานสามารถเบิกจ่ายอุปกรณ์ ยาและเวชภัณฑ์ ฯลฯ จากประกันสังคมได้ในทันทีที่เข้าทำงาน

๓.๒.๔ ควรปรับปรุงแก้ไขระบบการใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อประโยชน์ต่อคนพิการให้กว้างขวางมากขึ้น

๓.๓ ประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน

จากการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการการแรงงาน ในคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๓.๑ จากผลการศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าประเทศไทยมีการส่งเงินเข้ากองทุนสูงกว่าต่างประเทศ ขณะเดียวกันคณะทำงานกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ ได้มีการศึกษาและพิจารณาและมีข้อเสนอว่า กรณีสถานประกอบการแสดงเจตนาพร้อมอย่างชัดเจนว่าจะจ้างคนพิการ แต่หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหางานให้คนพิการไม่สามารถดำเนินการได้ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการส่งเงินเข้ากองทุนคุณด้วย ๓๑๓ วัน และคุณด้วยจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน คณะอนุกรรมการการแรงงาน จึงเห็นสมควรให้มีการดำเนินการให้ไม่แตกต่างจากสากลแต่อย่างสูงกว่าต่างประเทศ และเร่งรัดให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะทำงานดังกล่าวโดยเร็ว

๓.๓.๒ ควรปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทาง วิธีการยึดทรัพย์และอายัดทรัพย์ ผู้ประกอบการตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดย

(๑) ควรมีการออกหนังสือแจ้งเตือนนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมากกว่า ๑ ครั้ง

(๒) กรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแสดงเจตนาพร้อมจะจ้างคนพิการเข้าทำงานแต่ยังไม่มีคนพิการเข้ามาทำงาน (อยู่ระหว่างการจัดหางาน) ควรขยายระยะเวลาการยึดอายัดทรัพย์นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการออกไปก่อนจนมีข้อสรุปว่าไม่มีการจ้างคนพิการและไม่ส่งเงินเข้ากองทุน

๓.๓.๓ ขอให้เร่งรัดดำเนินการตามมติของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (กพช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ในประเด็นนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการไม่ครบตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามระยะเวลาที่ไม่ได้จ้างคนพิการกรณีนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ได้ส่งเงินเข้ากองทุนฯ และต่อมาได้รับคนพิการเข้าทำงานให้สามารถขอรับเงินคืนจากกองทุนฯ ที่จ่ายไปก่อนแล้ว โดยเร่งดำเนินการภายในระยะเวลา ๓ เดือน

๓.๓.๔ เห็นควรให้มีการทบทวนปรับปรุงระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอภัยทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยผ่อนผันการยึดอายัดในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจและอาจถึงขั้นลดจำนวนคนงาน หรือประสบปัญหากระแสเงินสดขาดสภาพคล่อง ซึ่งเกิดจากสภาวะเศรษฐกิจและธุรกิจที่มีปัญหา

๓.๔. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

๓.๔.๑ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการโดยให้กระทรวงแรงงานสนับสนุนในกิจกรรมซึ่งเป็นภารกิจของกระทรวงแรงงาน

๓.๔.๒ จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการแรงงานที่นำเสนอต่อคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ในเรื่องของฐานข้อมูลและการสร้างงานจ้างงานคนพิการ ตามข้อ ๓.๑ และการส่งเสริมประสิทธิภาพ และเรื่องของประเด็นสัดส่วนการจ้างงานและการส่งเงินเข้ากองทุน ตามข้อ ๓.๓ จะต้องเริ่มปฏิบัติในรอบใหม่ในต้นปี ๒๕๖๐ เห็นว่าในหลายเรื่องถ้ามีความชัดเจนก่อนเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ จะทำให้การจ้างงานและการประกอบอาชีพของคนพิการและการส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพคนพิการมีความชัดเจนขึ้น

๓.๔.๓ สำหรับประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามข้อ ๓.๒ หากสามารถดำเนินการได้เสร็จก่อนเดือนธันวาคม ๒๕๖๐ จะสามารถนำไปปฏิบัติได้ในปี ๒๕๖๑ ได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตามกรณีการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคมตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อให้คนพิการที่ได้รับการจ้างงานเบิกจากประกันสังคมได้ทันทีที่เข้าทำงาน สำนักงานประกันสังคมควรมีความชัดเจนในการดำเนินการภายในปี ๒๕๕๙

๓.๔.๔ อนึ่ง เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพของคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจจะต้องปรับปรุงขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ และมีงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้องอาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ภายในปี ๒๕๖๐ ทั่วประเทศควรมีการกำหนดพื้นที่นำร่องในบางพื้นที่/บางประเภทอุตสาหกรรม ในการจัดทำโครงการพัฒนาอาชีพให้คนพิการโดยเทียบกับฐานข้อมูลปี ๒๕๕๘/๒๕๕๙ ที่มีการส่งเสริมอาชีพให้คนพิการยังไม่มากนัก

๓.๔.๕ ในการดำเนินการพัฒนาระบบสร้างงานให้คนพิการ (ตามมาตรา ๓๕) ในข้อ ๓.๑.๕ ควรให้คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) ประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย รับผิดชอบต่อประสานงานกับภาคธุรกิจ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการเพื่อร่วมดำเนินการกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ อาจตั้งคณะทำงาน ขึ้นมาทำงานร่วมกันระหว่างภาคเอกชนกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และ กระทรวงแรงงาน

กลุ่มงานปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ
ในการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การจ้างงานคนพิการ
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕)
ของคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายกิตติ เจริญยงค์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ

นางนิโรบล มุลจันท์

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นายขวัญชัย ปฏิมาหงส์ทอง

นิติกรชำนาญการ

นายวิศวดล พลธานี

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวสายใจ เกษสุวรรณ

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวภัสส์กัญช์ พงษ์ศรานนท์

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวนิรมล ดวงดาว

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวชนิกานต์ ลือดารา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวพนิตตา ธรรมพิทา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาววริษฐา กรนุ่ม

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นางสาววราภรณ์ นวนไชยดี

พนักงานสนับสนุนการประชุม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๑ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๐ - ๑
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๖๑

ออกแบบและพิมพ์ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

